

Juurikkaperä-Toivila 400+110 kV voimajohto
Ympäristövaikutusten arviointiselostus, liite 3.

Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta ja sen huomioiminen selostuksessa

Yhteysviranomainen pyysi lausuntoja arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 21 lausuntoa tai vastausta sekä 6 mielipidettä.

Lausunnon antaneet tahot:

Jyväskylän seudun ympäristöterveys
Jämsän kaupunki
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen museo
Keurusselän ympäristöterveydenhuolto
Luonnonvarakeskus
Multian kunta, kunnanhallitus
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Petäjäveden kunta, kunnanhallitus
Petäjäveden kunta, lupalautakunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Säteilyturvakeskus (STUK)
Telia Finland Oy
Uuraisten kunta, kunnanhallitus
Väylävirasto

Suomen Erillisverkot, Tukes, Ilmatieteen laitos ja Keuruun kaupunginhallitus totesivat, etteivät katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa. Pirkanmaan liitto ei antanut lausuntoa, mutta esitti huomioita YVA-ohjelmasta.

Yhteysviranomainen kokosi arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet ja antoi oman lausuntonsa 20.8.2025. Yhteysviranomaisen lausunnon huomioiminen arviointityössä on esitetty alla taulukoituna kohta kohdalta. Lausunnosta on tähän lyhennelmään nostettu vain toimenpiteitä vaatineet kohdat.

Telia Finland Oyj	Huomiointi YVA-selostuksessa
Suunnitellun reitin läpi kulkee radiolinkkijänne, jonka ilmatie kulkee noin 50 m korkeudella maanpinnasta. Kyseiselle alueelle ei voi sijoittaa yli 40 metriä korkeita pylviä tai johtoja. Lausunnon antaja pyytää saada suunnitelmätiedot pylväskorkeuksista ja sijainneista ko. kohdassa. Mikäli tulevien sähkönsiirtojohtojen reitit tulevat kulkemaan operaattoreiden johtojen läheisyydessä, voimajohdohankkeen toimesta on tehtävä erikseen vaarajänniteselvitys.	Ei huomioitu YVA-selostuksessa. Asia otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja lausunnon antajaan ollaan yhteydessä. Asia ohjeistetaan suunnittelua varten tehtävissä ympäristökohdeohjeissa.
Jyväskylän seudun ympäristöterveys	Huomiointi YVA-selostuksessa
Suosittelavaa hakea vaihtoehtoista linjausta kohdissa, joissa vakituksessa asuinkäytössä oleviin asuinrakennuksiin on etäisyyttä alle 100 m. Tällaisia kohteita on Multialla, Uuraisilla ja Petäjävedellä	Voimajohdon sijoituessa uuteen maastokäytävään on tavoitteena ollut vähintään 100 m etäisyys asuinrakennuksista. Lausunnossa viitatuilla alueilla voimajohto sijoittuu kuitenkin nykyisen paikalle, joten voimajohdon siirtoa asutuksen takia ei ole käsitelty.
Väylävirasto	Huomiointi YVA-selostuksessa
Lausunnossa viitataan maanteiden ja rautateiden lupa- ja ilmoitusmenettelyihin ja ohjeisiin sekä väyliä koskevaan lainsäädännön velvoitteisiin. Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Arvioinnissa tulee huomioida sekä tavanomainen että raskas liikenne.	Kantaverkkoyhtiöllä on pitkäaikainen kokemus voimajohtojen rakentamisesta ja siten maanteitä ja rautateitä koskevat ohjeet, lupa- ja ilmoitusmenettelyt sekä lainsäädännön velvoitteet ovat suunnittelijoiden tiedossa. YVA-selostuksessa on kuvattu voimajohdohankkeen rakentamisen eteneminen ja sen tyypilliset vaikutukset liikenteeseen. Voimajohtorakenteiden kuljetukseen ei liity erikoiskuljetuksia.
Jämsän kaupunki, valvontajaosto	Huomiointi YVA-selostuksessa
Valvontajaosto esittää, että tekninen vaihtoehto Toivaksen ranta-asutuksen eteläpuolella valitaan voimalinjan reitiksi. Perusteluina tälle esitetään tämän vaihtoehdon aiheuttamat vähäisemmät maisemavaikutukset ja haitat asutukselle.	Selostuksessa on arvioitu Toivaksen kohdan molempien vaihtoehtojen vaikutukset. Päätös valittavasta reitistä tehdään jatkosuunnittelun yhteydessä. Valinnassa huomioidaan ympäristövaikutusten arvioinnin tulokset sekä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä.

Keski-Suomen museo	Huomiointi YVA-selostuksessa
Keski-Suomen museo huomauttaa, että ”Petäjaveden Fingridin alue, Entinen Imatran Voiman muunta-moasema ympäristöineen ja henkilökunnan tyyppitalojen asuntoalue” (Kartta 6/16) on maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ja se puuttuu listauksesta sekä kartalta. Keski-Suomen museo huomauttaa, että esitetystä erin-omaisesta lähtötilanteesta huolimatta mukana ei ole pai-kallisesti merkittäviä kohteita kartalla eikä luettelona. Keski-Suomen museo pitää tärkeänä huomioida paikalli-sesti arvokkaat kohteet erityisesti niiden käytön mahdolli-sen heikentymisen tai vaarantumisen kontekstissa uu-sien linjojen myötä (purkaminen, turvallinen käyttö). Lisäksi Keski-Suomen museo täsmentää sivulla 106 ole-vaa huomiota: ” Kulttuuriympäristöiksi on luettu tässä vaikutusten arvioinnissa myös muinaisjäännökset. ” todeten, että kulttuuriympäristö muodostuu virallisen määritelmän mukaan rakennetusta kulttuuriympäristöstä, muinaismuistoista, kulttuurimaisemista ja alkutuotantoon liittyvistä perinnebiotoopeista. Keski-Suomen museo katsoo, että aina tulee erikseen selvittää mahdolliset paikalliset kulttuuriympäristöarvot ja vaikutukset jatkosuunnittelun yhteydessä niiltä pihapii-reiltä ja rakennetun ympäristön kohteilta, jotka mahdollisesti ovat jäämässä uuden tai olennaisella ta-valla muutetun linjauksen välittömään läheisyyteen (alle 300 metriä).	Kohde sijoittuu etäälle voimajohdosta eikä sitä ole esitetty selostuksessa. Kohtee-seen ei kohdistu vaikutuksia. Nämä on täydennetty alle kilometrin etäi-syydelle sijoittuvien kohteiden osalta ja vaikutukset kohteisiin on arvioitu luvussa 10.6. Teksti on täsmennetty lausunnon mukai-sesti. Nämä on täydennetty alle kilometrin etäi-syydelle sijoittuvien kohteiden osalta ja vaikutukset kohteisiin on arvioitu luvussa 10.6.
Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoi-misto	Huomiointi YVA-selostuksessa
Rakentamisvaiheessa tulee noudattaa erityistä huolelli-suutta pohjavesialueilla. Talousveden laatu ja riittävyys tulee taata voimajohtoreitin lähikiinteistöjen talousvesi-kaivoissa.	Pohjavesialueiden osalta sekä suunnittelu että rakentaminen ohjeistetaan ympäristö-kohdeohjeissa siten, että pohjavesialuee-seen ei kohdistu haitallisia vaikutuksia. Talousvesikaivot huomioidaan jatkosuun-nittelussa pylvässijoittelussa.

Keski-Suomen liitto	Huomiointi YVA-selostuksessa
Selvyyden vuoksi Keski-Suomen liitto huomauttaa, että maakuntakaavassa merkityt tuulivoimatuotannollesoveltuvat alueet on osoitettu osa-alueen erityisominaisuutta osoittavilla merkinnöillä, ei aluevarauksina. Keski-Suomen maakuntakaavamerkintöjen osalta on hyvä huomioida sivuilla 56–57 mainittujen lisäksi myös biotalouteentukeutuvan alueen merkintä. Hanke kulkee pääsääntöisesti biotalouteen tukeutuvalla alueella. Lisäksi koko maakuntaa koskevista suunnittelumääräyksistä mainitun kulttuuriympäristöjä koskevan suunnittelumääräyksen lisäksi relevantti on luonnonvaroihin(pohjavedet) liittyvä suunnittelumääräys.	Maakuntakaavan merkinnät on täsmennetty selostukseen.
Luonnonvarakeskus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Ohjelman mukaan hankkeessa ei nähdä tarpeelliseksi toteuttaa tarkempia luontoselvityksiä, sillä suunnitellut johtolinjaukset sijoittuvat pääasiassa olemassa olevien voimajohtojen yhteyteen tai niiden paikalle. Uuden maastokäytävän osalta on syytä tarkastella alueella esiintyvää lajistoa (mm. pesimälinnusto, metsäkanalinnut ja suurpedot) ja hankkeen mahdollisia vaikutuksia näille. Lajisto tulee selvittää näillä alueilla huolellisesti. Uuden maastokäytävän osalta vaikutukset riistaan voivat liittyä mm. liikkumisen vaikeutumiseen, helpottumiseen, resurssien saatavuuteen, elinympäristön pirstaloitumiseen, reunavaikutuksiin ja erilaisen häiriön lisääntymiseen. Riistalajiston osalta hankkeen vaikutuksia voidaan lieventää esim. ajoittamalla rakennusvaiheen työt soidinanajan ja lintujen pesimä- ja/tai muuttoaikojen	Hankkeessa on tehty luontoselvitykset ml. osuudet, jossa voimajohto sijoittuu nykyisen paikalle. Linnuston osalta on tukeuduttu olemassa olevaan tietoon sekä maastokartoitusten yhteydessä tehtyihin havaintoihin. Kyseessä on käytävämainen hanke, jonka aiheuttama muutos kohdistuu paikallisesti käytävään, jossa on jo aiemmin ollut voimajohto. Kattaville pesimälinnustoselvityksille ei katsottu olevan tarvetta. Kapean käytävän pirstaloiva vaikutus on vähäinen ja rinnastettavissa tiestöön sillä erotuksella, että voimajohtoalue säilyy kasvipeitteisenä. Voimajohto ei lisää häiriöitä rakentamisaikaa sekä säännöllisesti tehtävää kasvustonkäsittelyä lukuun ottamatta. Rakennustöitä ei ole mahdollista kokonaisuudessaan ajoittaa lintujen pesimäajan ulkopuolelle. Huomiomerkintäalueet on

ulkopuolelle. Lisäksi Luke suosittelee huomiomerkintöjen lisäämistä niille kohteille, joiden läheisyydessä on muu- tonaikaisia levähdysalueita, mikäli sellaisia paikanne- taan.	osoitettu selostuksessa alueille, joissa lin- nuston törmäysriski on kohonnut.
Multian kunta, kunnanhallitus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Multian rantayleiskaavan mukainen uusi asuinrakennus- paikka (495-404-10-94) sijoittuu hyvin lähelle johtoalu- etta ja se tulee ottaa huomioon YVA-aineistossa ja mer- kitä karttasarjaan, jossa kuvataan johdon läheisiä asuin- rakennuksia ja vaikutuksia. YVA-ohjelmassa on mainittu virheellisesti, että Petäjäve- delle sijoittuu Nikaran tuulipuiston hankealue. Tosiasi- assa Nikaran tuulipuiston osayleiskaava sijoittuu Multi- alle ja Pitkälänvuoren tuulipuiston osayleiskaava puoles- taan Petäjävedelle. Keski-Suomen ELY-keskus on anta- nut Nikaran tuulivoimahankkeesta uuden, päivitetyn pe- rustellun päätelmä 9.5.2025. Nikaran tuulivoimahank- keessa sähkönsiirto hankealueelta on suunniteltu liitettä- vän valtakunnan sähköverkkoon uudella noin 3,9 kilo- metriä pitkällä 110 kV ilmajohtolla olemassa olevalle Fingridin 400 kV:n voimajohtolle (Petäjävesi-Pysäys- perä/Haapajärvi) johdonvarsiliitynnällä. Lisäksi Multialla on vireillä Pirttisuon aurinkovoimahanke, joka sijoittuu voimajohtohankkeen länsipuolelle. Pirtti- suon aurinkovoimahankeessa sähkönsiirto on suunnit- teltu toteutettavan noin 8 km etäisyydellä sijaitsevaan Elenia Oyj:n Petäjävesi-Kivijärvi -110 kV voimajohtoon keskijännitteisellä maakaapelilla. Elenian linja on kuiten- kin tarkoitus purkaa nyt lausunnolla olevassa voimajoh- tohankkeessa. Lisäksi Multian kunta pyytää huomioimaan linjan lähei- syydessä olevat kiinteistöt ja turvaamaan niille elämisen mahdollisuudet	Ko. kiinteistö on yksilöidysti esitetty selos- tuksessa sekä liitekarttasarjassa. Tiedot on korjattu ja päivitetty selostuk- seen. Kyseisestä hankkeesta ei ole julkisesti tar- kempia tietoja eikä sitä ole huomioitu yh- teisvaikutuksissa. Kiinteistöt voimajohdon välittömässä tun- tumassa on esitetty selostuksessa sekä arvioitu niihin kohdistuvat vaikutukset.
Mänttä-Vilppulan kaupunki	Huomiointi YVA-selostuksessa
Mänttä-Vilppulan kaupunkiin sijoittuvat osat reiteistä D-E, E-F ja I-F. Reitti E-I sijoittuu kokonaisuudessaan Mänttä-	YVA-ohjelmasta saadun palautteen perus- teella vaihtoehto Mäntän sähköasemalta

Vilppulan puolelle olemassa olevan linjan mukaisesti. Uusia johtoreittejä olisivat E-F ja I-F. Reitti I-F sijoittuu jo poistetun johdon mukaisesti Nälkäkallion alueelle, jolla on voimassa Mustanlahden teollisuusalueen asemakaavan laajennus, Nälkäkallion alue. Kaava on kuulutettu voimaan 14.5.2025. Suunniteltu linja on ristiriidassa asemakaavan kanssa, jossa sähkölinja kulkisi teollisuustonttien kautta siten, että tontteja ei voitaisi rakentaa, siten kuin on kaavassa tarkoitettu. Kaavatilanne edellyttää, että reittiä I-F ei toteuteta esitetyn linjauksen mukaisesti, vaan E-F toteutettaisiin 400 + 110 voimajohdoilla. Reitit eivät saa haitata tai estää asemakaavoitetun alueen kaavan mukaista rakentamista.	suoraan kohti Toivilaa (reitti I-F) on jätetty pois vaihtoehtotarkastelusta vaihtoehdon ollessa ristiriidassa voimassa olevaan asemakaavaan nähden.
Petäjäveden kunta, kunnanhallitus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Petäjäveden sähköaseman ympäristöön on suunnitteilla useita voimajohtohankkeita. Vaikutusarvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomioita ihmisten elinolosuhteisiin ja maisemaan sähköaseman läheisyydessä.	Alajärvi-Hikiä voimajohto on huomioitu yhteisvaikutuksissa.
Petäjävedellä sähköaseman kierrossa uusi johtokäytävä sijoittuu rantayleiskaavan mukaiselle uudelle asuinrakennuksen rakennuspaikalle (RA/AP) kiinteistöllä 592-404-4-183. Rakennuspaikan käytön estyminen tulee tuoda esille vaikutusarvioinnissa.	Ko. kiinteistö on yksilöidysti esitetty selostuksessa sekä liitekarttasarjassa.
YVA-ohjelmassa on mainittu virheellisesti, että Petäjävedelle sijoittuu Nikaran tuulipuiston hankealue. Tosiasiassa Nikaran tuulipuiston osayleiskaava sijoittuu Multialle ja Pitkälänvuoren tuulipuiston osayleiskaava puolestaan Petäjävedelle.	Tiedot on korjattu ja päivitetty selostukseen.
YVA-ohjelman sivulla 10 esitetty Ukonmurransuon tuulivoimahankkeen aluerajaus on virheellinen. Petäjävedellä ei ole tehty kaavoituksen käynnistämispäätöstä kyseisestä hankkeesta.	Hanke on jätetty selostuksesta pois.
Kiinteistöjen 592-404-1-168 ja 592-404-1-1 olemassa olevat asuinrakennukset pihapiireineen sijoittuneet alle 100 metrin etäisyydelle suunnitellusta johtoalueesta, mutta puuttuvat kartta-aineistosta. Nämä asuinrakennukset tulee ottaa huomioon YVA-aineistossa ja merkitä	Ko. kiinteistöt on yksilöidysti esitetty selostuksessa.

karttasarjaan, jossa kuvataan johdon läheisiä asuinrakennuksia ja vaikutuksia. Rantayleiskaavan mukaiset uudet asuinrakennuspaikat (592-402-5-132, 592- 402-6-35) sijoittuvat hyvin lähelle johtoaluetta ja ottaa huomioon YVA aineistossa ja merkitä karttasarjaan, jossa kuvataan johdon läheisiä asuinrakennuksia ja vaikutuksia. Rantayleiskaavassa on Hautanen-järven rantaan osoitettu kulttuurimaiseman kannalta arvokkaita alueita (kma); Hautasen pellot (laajat viljellyt peltoaukeat pilkottavat vesimaisemaan). Voimajohtohankkeen vaikutuksia Hautasen kulttuurimaisemaan tulee arvioida.	Ko. rakennuspaikat on esitetty selostuksessa. Ko. kulttuurikohteet on käsitelty kulttuuriympäristöä koskevassa luvussa.
Petäjäveden kunta, lupalautakunta	Huomiointi YVA-selostuksessa
Multian rantayleiskaavan mukainen uusi asuinrakennuspaikka (495-404-10-94) sijoittuu hyvin lähelle johtoaluetta ja se tulee ottaa huomioon YVA-aineistossa. Arviointiselostuksessa ei ole kuvattu voimajohtohankkeen vaikutuksia näihin rakennuspaikkoihin (RA, AP, AO, kr) eikä niitä kaikkia ole osoitettu selostuksen liitekartoilla. Hankkeeseen ryhtyvän tulisi selvittää vaikutukset edellä mainittuihin kiinteistöihin ja rakennuspaikkoihin. Hankkeen yhteydessä 400 kV voimajohtolinjan vaikutuspiiriin (alle 100m ja 300m) jää myös useita vakituisen asumiseen käytettyjä taloja ja kiinteistöjä, jotka ovat jo osittain nykyisen johtoalueen vaikutuspiirissä. Kiinteistön omistajat tulee ottaa huomioon asianmukaisesti hankkeen edetessä, selvittää ja ottaa huomioon, mitä vaikutuksia kaavoituksellisesti, taloudellisesti ja maankäytöllisesti voimalinjajohtohanke aiheuttaa alueen vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille." Petäjäveden sähköaseman alueella on olemassa useita voimajohtolinjoja ja alueelle suunnitteilla useita voimajohtohankkeita. Esimerkiksi kiinteistöt 592-404-1-167, 592-404-1-168, 592-404-1-162 ja 592-404-1-132 jäävät useiden eri voimajohtolinjojen vaikutusalueelle.	Voimajohdon välittömään tuntumaan sijoittuvat rakennuspaikat on esitetty selostuksessa pois lukien rakennuspaikat, jotka sijoittuvat osuudella Juurikkaperä-Petäjävesi voimajohdon itäpuolelle. Tähän on syynä se, että arvioitavan voimajohdon rinnalla, sen itäpuolella on toinen 400 kV voimajohto eikä tarkasteltavalla voimajohdolla ole johtoalueen itäpuoleiseen maankäyttöön vaikutuksia. Asutus alle 100 m etäisyydellä on käsitelty yksilöidysti selostuksessa.

Lausunnossa on nostettu lisäksi samat asiat esiin kuin kunnanhallituksen lausunnossa koskien Nikaran ja Pirtti-suon tuuli- tai aurinkovoimahankkeita sekä näiden sähkönsiirtoa. Lisäksi lausunnossa on mainittu johtoalueelle jäävä RA/AP-alueen rakennuspaikka, kuten kunnanhallituksen lausunnossakin.	Ks. Petäjäveden kunta, kunnanhallituksen lausunto
Pirkanmaan liitto	Huomiointi YVA-selostuksessa
Pirkanmaan liitto ei antanut lausuntoa. Kirjeessä liitto esitti maakuntakaavoitukseen liittyen huomioita: YVA-ohjelman kuvassa 36 punaisella nuolella on osoitettu yhdysvesijohto. Vahvistettava voimajohto sijoittuu idemmäksi ja on merkitty Z-tunnuksella. Lisäksi YVA-asiakirjoissa on tarpeen huomioida maakuntavaltuuston hyväksymä elonkirjon ja energianvaihemaaakuntakaava, jolla kumotaan Mäntän sähköaseman ja Jämsän välille osoitettu voimalinjan merkintä. Tämä perustuu nykytilanteeseen puretun voimajohdon osalta. Aineistoon on myös tarpeen päivittää Mänttä-Vilppulan Mustalahdenteollisuusalueen asemakaavan tilanne, sillä se on tullut voimaan.	Tiedot on täsmennetty arviointiselostukseen.
Pirkanmaan museo	Huomiointi YVA-selostuksessa
Mänttä-Vilppulan puolelle sijoittuvalta osalta hankkeen muutokset nykytilaan verrattuna ovat vähäiset, eikä tarvetta arkeologiselle inventoinnille näin ollen ole. Hankkeella voi olla vaikutuksia lähivaikutusalueella sijaitseviin rakennetun ympäristön kohteisiin, joita ovat paikallisesti merkittävä Mäntän sähköasema (Mäntän sähköaseman rakennusinventointi/Tarja Antikainen, 2016) sekä maakunnallisesti merkittävät 1940-50-lukujen tyyppitaloista koostuvat Tammikangas ja Tammiranta sekä vuonna 1928 rakennettu Mäntänvuoren maja, jotka kuuluvat osa-alueina maakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen Mäntän keskusta ja Mäntänvuori (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016/Pirkanmaan liitto). YVA-ohjelmaan tulisi puuttuvien osien täydentää edellä luetellut selvityksissä tunnistetut arvokohteet ja alueet sekä niitä koskeva lähtöaineisto.	Lausunnossa mainitut maakunnalliset kohteet on lisätty selostukseen. Etäisyydestä johtuen niihin ei kohdistu muutoksia. Mäntän sähköaseman kohteella viitattaneen sähköaseman ulkopuolella olevaan rakennusryhmään, joka on asemakaavassa osoitettu suojeltavaksi (rakennukset). Kohde on esitetty selostuksessa paikallisissa kulttuurihistoriallisissa kohteissa (Pky 14) sekä liitekarttasarjalla.

Pirkanmaan ELY-keskus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Reittiosuus F-I on ristiriidassa Musta-lahden Nälkäkallion asemakaavan kanssa. Reittivaihtoehtoon poistamista puoltaa myös sijoittuminen Runttimäen 1.luokan pohjavesialueelle sekä Jämsän puolella lähelle sijoittuva asutus. YVA-ohjelmassa ei ole esitetty tarkkaa karttatarkastelua voimajohdon läheisyyteen Mänttä-Vilppulan alueelle sijoittuvista asuin- ja lomarakennuksista, mikä olisi helpottanut ihmisiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamista ja ennakointia. Kartoilla ja taulukoissa ei ole huomioitu Eerolan kahta asuinrakennusta, jotka sijaitsevat vähintään 100 metrin etäisyydellä ja toinen mahdollisesti alle 50 metrin etäisyydellä rakennettavasta 2 X110 kV voimajohdosta. Hankkeen rakennustyöt tulee suunnitella siten, ettei lähteiden, norojen ja pienien alle yhden hehtaarin suuruisien lampien ja järvien luonnontilaa vaaranneta (vesilaki 587/2011, 2 luku 11 §) ilman poikkeuslupaa. YVA-ohjelmassa todetaan, että rakentaminen ei lähtökohtaisesti vaikuta pysyvästi pintavesien tilaan. Näin ei kuitenkaan ole. Rakentamisen aikaiset toimenpiteet tulee Kirstinharjun pohjavesialueella kuvailla tarkasti sekä esittää rakenteiden ja perustusten sijainti suhteessa pohjaveden pintaan. Maa- ja kallioperän osalta on kuitenkin todettu, että voimajohdon rakentamisen aikana maaperään voi päästä polttoaineita tai kemikaaleja häiriö- tai onnettomuustilanteissa esimerkiksi työkoneen rikkoutuessa. Pirkanmaan ELY-keskus huomauttaa, että maaperään joutunut haitta-aine voi kulkeutua helposti pohjaveteen, jolloin pohjaveden laatua uhkaa myös sama riski. Varsinkin hyvin vettä johtavassa maaperässä ja pohjaveden	Ko. vaihtoehto on poistettu ristiriitojen takia. Asutus suhteessa voimajohtoon on päivitetty selostukseen. Selostuksessa ei ole tunnistettu vaikutuksia, jotka muuttaisivat vesilain kohteiden luonnontilaa. Kohteet huomioidaan ympäristökohdeohjeissa. Voimajohdon rakentamista sekä ympäristökohteiden huomioimista suunnittelussa ja rakentamisessa on täsmennetty. Pintavesiin kohdistuvia vaikutuksia ei pidetä merkittävänä. Pohjavesialueilla minimoidaan pylväiden määrä. YVA-vaiheessa pylväspaikkoja ei ole suunniteltu, vaan pylväspaikat ratkaistaan yleissuunnittelun yhteydessä. -

yläpuolisen maakerroksen ollessa ohut, haitta-aineet saavuttavat nopeasti pohjaveden.	
Säteilyturvakeskus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Voimajohtojen magneettikentän pitkäaikaisvaikutuksiin liittyvän epävarmuuden vuoksi STUK suosittelee uusien 400 kV ja 110 kV voimajohtojen rakentamista siten, että niiden aiheuttama magneettivuon tiheys ei pitkäaikaisesti ylittäisi 0,4 µT voimajohtojen lähellä sijaitsevilla asuinrakennuksissa, jos se järkevin toimenpitein on mahdollista. Velvoittavaa estettä ei säteilyturvallisuuksista ole voimajohtojen rakentamiseen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyn suunnitelman mukaisesti.	Magneettivuon tiheys ei tässä hankkeessa ylitä voimajohtoalueen ulkopuolella 0,4 µT eikä edes voimajohtoalueella.
Uuraisten kunta, kunnanhallitus	Huomiointi YVA-selostuksessa
Uuraisilla voimajohdon läheisyydessä (alle 100 metriä) sijaitsee kaksi asuinrakennusta. Voimajohtokäytävän leveneminen on kuitenkin niin pieni, että se ei todennäköisesti aiheuta merkittävää haittaa asukkaille.	
Arviointiohjelman s. 107 on kerrottu, että Vekurin kuvauspiste sijaitsee Uuraisilla, mutta tosiasiasa Vekuri sijaitsee Jämsänkoskella.	Korjattu selostukseen.

MIELIPITEET

Mielipide 1	Huomiointi YVA-selostuksessa
Mieliteessä tuodaan esiin olemassa olevien urien yhteiskäyttömahdollisuudet sekä uudet kelkka-/virkistysurien toteutusmahdollisuudet.	Nykyiset viralliset kelkkailu- yms. reitit huomioidaan hankkeen toteutuksessa siten, että ne ovat jatkossakin käytössä. Uusien urien toteuttamisesta tulee sopia maanomistajien kanssa. Fingridillä on ainoastaan käyttöoikeuden rajoitus johtoalueella. Uusien urien suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä Fingridin kanssa.
Mielipide 2	Huomiointi YVA-selostuksessa
Suunniteltu voimalinja (Alajärvi -Hikiä linjan rinnalla) tuhoaa kaksi kaavoitettua rantatonttia. Tontit ovat tämän jälkeen käyttökelvottomia. Täytyy myös yleisesti huomioida, että rannan määrä ei lisäännä. Voimalinjasta ja puuston poistosta aiheutuu maisemahaitta.	Kyseinen kiinteistö ja kaavavaraus on tunnistettu kaavoitukseen/maankäyttöön kohdistuvissa vaikutuksissa. Kohde on erikseen osoitettu arvioinnissa.
Voimalinjasta johtuen koko paikan arvo alenee merkittävästi. Tämä tulee merkitä tietoihin ja huomioida jatkossa korvauksien osalta.	Korvauskäytäntö määräytyy lunastuskäytännön mukaan.
Mielipide 3	Huomiointi YVA-selostuksessa
Mielipiteessä esitetään huoli hankkeen vaikutuksista Toivasjärven asutukselle ja elinoloille sekä vastustetaan järven poikki suunniteltua vaihtoehtoa. Mielipiteessä esitetään toive, että vaihtoehtoisten reittien vaikutusten arviointi tehdään huolella ja reittivalinnassa valitaan vaihtoehto, joka on ympäristövaikutuksiltaan vähäisempi.	Toivaksen kohdalla on tarkasteltu perusreittiä sekä järven kiertävää teknistä vaihtoehtoa sekä arvioitu reittien vaikutukset. Teknisen vaihtoehtojen linjausta on tarkistettu ohjelmasta saadun palautteen perusteella.
Mielipide 4	Huomiointi YVA-selostuksessa
Mielipiteessä esitetään johtoreitin siirtoa mielipiteen esittäjän näkemyksen mukaisesti parempaan sijaintiin.	Kyseisessä kohdassa voimajohtoreittiä siirrettiin hieman siten, että se yhtyy Alajärvi-Hikiä voimajohdon kanssa samaan johtokäytävään. Tällä vältetään kahden voimajohdon väliin jäävät kapeat maakais-taleet.

Mielipide 5 ja 6	Huomiointi YVA-selostuksessa
Kahdessa mielipiteessä tuodaan esiin johtoreitin aiheuttamat haitat maa-ainesten ottoon.	Voimajohtoreittiä on muutettu asianomaisten kanssa käydyn keskusutelu perusteella siten, että maa-ainesten otto alueella ei esty. Selostuksessa on tarkasteltu muutettua reittiä.

